

WYMAGANIA EDUKACYJNE

Język polski KLASA 4

Oprócz treści zawartych w podręczniku **NOWE Słowa na start!** Obowiązuje znajomość lektur podanych uczniom w pierwszym dniu nauki.

Formy wypowiedzi pisemnej wprowadzane w klasie IV: semestr pierwszy: życzenia lub pozdrowienia, list, notatka, opis postaci i przedmiotu, plan wydarzeń;
semestr drugi: zaproszenie, opowiadanie i opowiadanie z dialogiem, podziękowanie, ogłoszenie.

Ocena:

CELUJĄCA:

Uczeń:

- opanował umiejętności zapisane w podstawie programowej,
- samodzielnie rozwiązuje problemy i ćwiczenia o dużym stopniu trudności,
- czyta ze zrozumieniem teksty kultury przewidziane w programie, potrafi analizować i interpretować je w sposób pogłębiony i wnikliwy, posługując się terminologią z podstawy programowej,
- *posługuje się bogatym i różnorodnym słownictwem oraz poprawnym językiem zarówno w mowie, jak i w piśmie,
- aktywnie uczestniczy w lekcjach (pełni funkcję asystenta nauczyciela) i zajęciach pozalekcyjnych,
- z powodzeniem bierze udział w konkursach tematycznie związanych z językiem polskim,
- tworzy wypowiedzi pisemne zgodnie z wyznacznikami gatunkowymi, poprawne pod względem kompozycji, spójności wypowiedzi, językowym, ortograficznym i interpunkcyjnym,
- odznacza się samodzielnością i dojrzałością sądów,
- współpracuje w zespole, często odgrywając rolę lidera,
- wykorzystuje wiedzę, umiejętności i zdolności twórcze (kreatywność) przy odbiorze i analizie tekstów oraz tworzeniu wypowiedzi.

OCENA BARDZO DOBRA:

Kształcenie literackie i kulturowe:

- Samodzielnie i w sposób wyczerpujący omawia elementy świata przedstawionego.
- Charakteryzuje podmiot liryczny, narratora i bohaterów czytanych utworów, odwołując się do tekstu.
- Zna i rozpoznaje w tekście literackim: epitet, uosobienie, ożywienie, porównanie, zgrubienie, zdrobnienie, rozpoznaje elementy rytmizujące wypowiedź: wers, strofę, rytm, refren, liczbę zgłosek w wersie, samodzielnie i w sposób wyczerpujący opowiada o wydarzeniach fabuły oraz ustala kolejność zdarzeń i rozumie ich wzajemną zależność.
- Wskazuje w utworze bohaterów i określa ich cechy, uzasadnia je posługując się tekstem.
- Określa tematykę, problematykę oraz główną myśl utworu, potrafi nazwać wrażenia, jakie w nim wywołuje czytany tekst, określa doświadczenia bohaterów literackich i porównuje je z własnymi. Przedstawia własne zrozumienie utworu i je uzasadnia.
- Wyraża i uzasadnia, powołując się na tekst, własny sąd o bohaterach i zdarzeniach. Bezbłędnie wskazuje wartości w utworze oraz określa wartości ważne dla bohatera.
- Sprawnie posługując się czytany tekst, wyszukuje w nim informacje wyrażone wprost i

pośrednio, dostrzega relacje między częściami wypowiedzi: tytuł, podtytuł, wstęp, rozwinięcie, zakończenie).

- Wyczerpująco opowiada o wydarzeniach fabuły oraz ustala kolejność zdarzeń i rozumie ich wzajemną zależność.
- Odróżnia zawarte w tekście informacje ważne od drugorzędnych.
- Rozpoznaje czytany utwór jako opowiadanie, legendę i rozpoznaje ich cechy gatunkowe. Odróżnia dialog od monologu, rozumie ich funkcje w utworze.
- Odróżnia tekst informacyjny, publicystyczny i reklamowy. Wygłasza z pamięci tekst, ze zrozumieniem oraz odpowiednią intonacją, dykcją, właściwym akcentowaniem, z odpowiednim napięciem emocjonalnym, z następstwem pauz.
- Doskonali technikę głośnego i cichego czytania.

Kształcenie językowe:

Identyfikuje tekst jako komunikat, identyfikuje nadawcę i odbiorcę wypowiedzi. Potrafi nazwać sytuację komunikacyjną i rozumie jej wpływ na kształt wypowiedzi. Rozpoznaje znaczenie niewerbalnych środków komunikacji (gest, mimika, mowa ciała), rozumie i bezbłędnie stosuje pojęcia: głoska, litera, sylaba. Rozpoznaje typy wypowiedzeń, uwzględniając typ wypowiedzi: oznajmujące, rozkazujące, pytające – rozumie ich funkcje i prawidłowo je stosuje. Rozpoznaje w wypowiedziach części mowy: rzeczownik, czasownik, przymiotnik, przysłówki, przyimek, wyrażenie przyimkowe, spójnik – określa ich funkcje w tekście, odróżnia części mowy odmienne od części mowy nieodmiennych. Stosuje intonację poprawną ze względu na cel wypowiedzi. Bezbłędnie rozpoznaje formy przypadka, liczby, rodzaju gramatycznego rzeczownika i przymiotnika, potrafi stopniować przymiotniki i przysłówki, rozumie rolę poznanych części mowy w wypowiedziach oraz prawidłowo używa ich we własnych tekstach. Identyfikuje synonimy, rozróżnia ich funkcję w tekście oraz prawidłowe własnych wypowiedziach. Dostrzega rolę czasownika w wypowiedzi, bezbłędnie rozpoznaje nieosobowe formy czasownika zakończone na -no, -to oraz konstrukcje z się, rozumie ich znaczenie w wypowiedzeniu oraz funkcje w tekście. Rozpoznaje formy liczby, osoby, czasu czasownika oraz określa ich funkcje w wypowiedzi. Pisze poprawnie pod względem ortograficznym (sporadycznie jedynie popełnia błędy), stosuje poznane zasady pisowni (óu, rz – ż, ch-h, pisownia nie z poznanymi częściami mowy, ą, ę, -om, -on, -en, -em, pisownia duża i małą literą nazw własnych) oraz poznane wyjątki

Tworzenie wypowiedzi:

Poprawnie używa znaków interpunkcyjnych: kropki, znaku wykrzyknika, znaku zapytania, przecinka, dwukropka, wielokropka, myślnika, cudzysłowu; tworzy logiczną, semantycznie pełną i wyczerpującą wypowiedź, stosując odpowiednią kompozycję i układ graficzny właściwy dla danej formy gatunkowej, rozumie rolę akapitów w tworzeniu całości myślowej wypowiedzi. Zna zasady budowania akapitów i prawidłowo je stosuje, tworzy spójne wypowiedzi w następujących formach gatunkowych: list, życzenia., opis postaci, przedmiotu, notatka, plan odtwórczy tekstu. Doskonali różne formy zapisywania informacji. Recytuje teksty z pamięci z odpowiednią interpretacją, dykcją i operowaniem głosem.

OCENA DOBRA:

Kształcenie literackie i kulturowe:

- Samodzielnie i na ogół wyczerpująco omawia elementy świata przedstawionego.
- Zazwyczaj prawidłowo charakteryzuje podmiot liryczny, narratora i bohaterów czytanych utworów, odwołując się do tekstu.

- Zna i w większości przykładów rozpoznaje w tekście literackim: epitet, uosobienie, ożywienie, porównanie, zgrubienie, zdrobnienie, rozpoznaje elementy rytmizujące wypowiedź: wers, strofę, rytm, refren, liczbę zgłosek w wersie.
- Samodzielnie opowiada o wydarzeniach fabuły oraz ustala kolejność zdarzeń, wskazuje w utworze bohaterów i określa ich cechy, uzasadnia je posługując się tekstem. Na ogół poprawnie określa tematykę, problematykę oraz główną myśl utworu. Potrafi nazwać wrażenia, jakie w nim wywołuje czytany tekst. Potrafi określić najistotniejsze doświadczenia bohaterów literackich i porównać je z własnymi.
- Przedstawia własne zrozumienie utworu i na ogół wyczerpująco je uzasadnia.
- Wyraża i uzasadnia własny sąd o bohaterach i zdarzeniach, wskazuje wartości w utworze oraz określa wartości ważne dla bohatera.
- Dość sprawnie posługując się czytany tekst, wyszukuje w nim informacje wyrażone wprost i pośrednio.
- Na ogół poprawnie dostrzega relacje między częściami wypowiedzi: tytuł, podtytuł, wstęp, rozwinięcie, zakończenie.
- W większości przykładów odróżnia zawarte w tekście informacje ważne od drugorzędnych. Rozpoznaje czytany utwór jako opowiadanie, legendę i rozpoznaje ich cechy gatunkowe. Odróżnia dialog od monologu, rozumie ich funkcje w utworze.
- Odróżnia podstawowe funkcje tekstu informacyjnego, publicystycznego i reklamowego.
- Wygłasza z pamięci tekst, ze zrozumieniem oraz w przeważającej części z odpowiednią intonacją, dykcją, właściwym akcentowaniem, z odpowiednim napięciem emocjonalnym, z następstwem pauz.
 - Doskonali technikę głośnego i cichego czytania, choć zdarzają mu się nieliczne i mało znaczące pomyłki.

Kształcenie językowe:

Identyfikuje tekst jako komunikat, identyfikuje nadawcę i odbiorcę wypowiedzi, na ogół poprawnie potrafi nazwać sytuację komunikacyjną i rozumie jej wpływ na kształt wypowiedzi. Rozpoznaje znaczenie niewerbalnych środków komunikacji (gest, mimika, mowa ciała), rozumie i na ogół poprawnie stosuje pojęcia: głoska, litera, sylaba, rozpoznaje typy wypowiedzi, uwzględniając typ wypowiedzi: oznajmujące, rozkazujące, pytające – rozumie ich funkcje i w większości przykładów prawidłowo je stosuje. Na ogół prawidłowo rozpoznaje w wypowiedziach części mowy: rzeczownik, czasownik, przymiotnik, przysłówki, przymiotnik, wyrażenie przymiotnikowe, spójnik – określa ich funkcje w tekście. Odróżnia części mowy odmienne od części mowy nieodmiennych, na ogół stosuje intonację poprawną ze względu na cel wypowiedzi. W większości przykładów rozpoznaje formy przypadka, liczby, rodzaju gramatycznego rzeczownika i przymiotnika, potrafi stopniować przymiotniki i przysłówki. Rozumie rolę poznanych części mowy w wypowiedziach oraz potrafi prawidłowo używać ich we własnych tekstach. Identyfikuje synonimy, rozróżnia ich funkcję w tekście oraz stara się prawidłowo je stosować we własnych wypowiedziach. Dostrzega rolę czasownika w wypowiedzi, rozpoznaje nieosobowe formy czasownika zakończone na -no, -to oraz konstrukcje z się, rozumie ich znaczenie w wypowiedzeniu oraz funkcje w tekście. W większości przykładów rozpoznaje formy liczby, osoby, czasu czasownika oraz określa ich funkcje w wypowiedzi. Pojawiające się błędy potrafi sam skorygować. Wykazuje starania o poprawny zapis pod względem ortograficznym (popelnia błędy o niewielkim nasileniu), stara się stosować poznane zasady pisowni (ó-u, rz – ż, ch-h, pisownia nie z poznanymi częściami mowy, ą, ę, -om, -on, -en, -em, pisownia dużą i małą literą nazw własnych)

Tworzenie wypowiedzi:

Na ogół poprawnie używa znaków interpunkcyjnych: kropki, znaku wykrzyknika, znaku zapytania,

przecinka, dwukropka, wielokropka, myślnika, cudzysłowu. Tworzy logiczną, semantycznie pełną i wyczerpującą wypowiedź, stosując odpowiednią kompozycję i układ graficzny właściwy dla danej formy gatunkowej (pojawiające się błędy kompozycyjne, językowe, interpunkcyjne nie przekreślają wysiłku, który włożył w stworzenie wypowiedzi). Zna rolę akapitów w tworzeniu całości myślowej wypowiedzi. Zna zasady budowania akapitów i stara się prawidłowo je stosować. Tworzy w przeważającej części spójne wypowiedzi w następujących formach gatunkowych: list, życzenia, opis postaci, przedmiotu, notatka, plan odtwórczy tekstu. Doskonali różne formy zapisywania informacji.

Bez błędnie recytuje teksty z pamięci.

OCENA DOSTATECZNA:

Kształcenie literackie i kulturowe:

- Omawia niektóre z elementów świata przedstawionego.
- Rozpoznaje podmiot liryczny,

narratora i bohaterów czytanych utworów.

- Zna i w części przykładów rozpoznaje w tekście literackim: epitet, uosobienie, ożywienie, porównanie, zgrubienie, zdrobnienie, rozpoznaje niektóre z elementów rytmizujących wypowiedź: wers, strofę, rytm, refren, liczbę zgłosek w wersie.
- Opowiada o najważniejszych wydarzeniach fabuły oraz ustala kolejność zdarzeń,

wskazuje w utworze najważniejszych bohaterów i z niewielką pomocą określa ich cechy.

Próbuje je uzasadnić.

- Zna główną myśl utworu. Potrafi nazwać wrażenia, jakie w nim

wywołuje czytany tekst.

- Tworząc zrozumiałą wypowiedź, próbuje porównać doświadczenia

bohaterów literackich z własnymi.

- W prostych słowach próbuje przedstawić własne zrozumienie utworu oraz wyrazić własny sąd o bohaterach i zdarzeniach.
- Wskazuje podstawowe wartości w utworze. Posługując się wskazanym fragmentem, wyszukuje w nim informacje wyrażone wprost i, w najprostszych przykładach, pośrednio. Dostrzega relacje między niektórymi częściami wypowiedzi: tytuł, podtytuł, wstęp, rozwinięcie, zakończenie.
- Podejmuje próby odróżnienia zawartych w tekście informacji ważnych od drugorzędnych.
- Rozpoznaje czytany utwór jako opowiadanie, legendę i rozpoznaje ich podstawowe cechy

gatunkowe.

- Odróżnia dialog od monologu.
- Wygłasza z pamięci tekst (popołniając nieliczne błędy), ze zrozumieniem oraz podejmując próby odpowiedniej intonacji, dykcji, właściwego

akcentowania, następstwa pauz.

- Stara się doskonalić technikę głośnego i cichego czytania, choć zdarzają mu się pomyłki.

Kształcenie językowe:

Identyfikuje tekst jako komunikat, identyfikuje nadawcę i odbiorcę wypowiedzi. Rozpoznaje podstawowe znaczenie niewerbalnych środków komunikacji (gest, mimika, mowa ciała), rozumie i w części przykładów poprawnie stosuje pojęcia: głoska, litera, sylaba. Na prostych przykładach rozpoznaje typy wypowiedzi, uwzględniając typ wypowiedzi: oznajmujące, rozkazujące, pytające – rozumie ich funkcje i przynajmniej w części przykładów prawidłowo je stosuje. Na prostych przykładach rozpoznaje w wypowiedziach części mowy: rzeczownik, czasownik, przymiotnik, przysłówek, przyimek, wyrażenie przyimkowe, spójnik – określa ich podstawowe funkcje w tekście. Odróżnia części mowy odmienne od części mowy

nieodmiennych. W prostych przykładach rozpoznaje formy przypadku, liczby, rodzaju gramatycznego rzeczownika i przymiotnika, potrafi stopniować regularnie przymiotniki i przysłówki. Identyfikuje synonimy, rozróżnia ich funkcję w wypowiedziach. Rozpoznaje nieosobowe formy czasownika zakończone na -no, -to oraz konstrukcje z się. W prostych przykładach rozpoznaje formy liczby, osoby, czasu czasownika oraz z pomocą nauczyciela określa ich funkcje w wypowiedzi. Wykazuje starania o poprawny zapis pod względem ortograficznym (poprawia błędy o umiarkowanym nasileniu), stara się stosować podstawowe z poznanych zasad pisowni (ó-u, rz – ż, ch-h, pisownia nie z poznanymi częściami mowy, ą, ę, -om, -on, -en, -em, pisownia dużą i małą literą nazw własnych

Tworzenie wypowiedzi:

Poprawia błędy w poprawnym użyciu znaków interpunkcyjnych: kropki, znaku wykrzyknika, znaku zapytania, przecinka, dwukropka, wielokropka, myślnika, cudzysłowu, ale zna podstawowe zasady ich stosowania. Tworzy w przeważającej części pracy logiczną wypowiedź, podejmując starania o odpowiednią kompozycję i układ graficzny właściwy dla danej formy gatunkowej (pojawiające się błędy kompozycyjne, językowe, interpunkcyjne nie przekreślają wysiłku, który włożył w stworzenie wypowiedzi). Zna rolę akapitów w tworzeniu całości myślowej wypowiedzi, ale nie stosuje tej wiedzy

konsekwentnie. Tworzy wypowiedzi w następujących formach gatunkowych: list, życzenia, opis, opis postaci, przedmiotu, notatka, plan odtwórczy tekstu., jednak poprawia błędy w zakresie wyczerpującego ujęcia treści, kompozycji, języka, ortografii, interpunkcji. Zna i stara się stosować różne formy zapisywania informacji. Kształci umiejętność wygłaszania tekstów z pamięci.

OCENA DOPUSZCZAJĄCA:

Kształcenie literackie i kulturowe:

- Omawia podstawowe z elementów świata przedstawionego, zna i w najprostszych przykładach rozpoznaje w tekście literackim: epitet, porównanie, zgrubienie, zdrobnienie, rozpoznaje nieliczne z elementów rytmizujących wypowiedź: wers, strofę, rytm, refren, liczbę zgłosek w wersie.

- Z pomocą nauczyciela opowiada o najważniejszych wydarzeniach fabuły, wskazuje w utworze najważniejszych bohaterów i z pomocą określa ich cechy. Tworząc komunikatywną wypowiedź, próbuje porównać doświadczenia bohaterów literackich z własnymi.

- W najprostszych tekstach próbuje wyrazić własny sąd o bohaterach i zdarzeniach. Posługując się wskazanym fragmentem, wyszukuje w nim informacje wyrażone wprost.

- Dostrzega relacje między niektórymi częściami wypowiedzi: tytuł, podtytuł, wstęp, rozwinięcie, zakończenie.

- Rozpoznaje czytany utwór jako opowiadanie, legendę i rozpoznaje ich niektóre cechy gatunkowe.

- Z pomocą nauczyciela wskazuje różnice między dialogiem i monologiem. Wygłasza z pamięci tekst (poprawiając błędy). Stara się doskonalić technikę głośnego i cichego czytania, choć zdarzają mu się liczne pomyłki.

Kształcenie językowe:

Identyfikuje tekst jako komunikat. Rozumie podstawowe znaczenie niewerbalnych środków komunikacji (gest, mimika, mowa ciała – na wyrazistych przykładach). Rozumie i w najprostszych z przykładów poprawnie stosuje pojęcia: głoska, litera, sylaba. Pracując na najprostszych przykładach rozpoznaje typy wypowiedzi, uwzględniając typ wypowiedzi: oznajmujące, rozkazujące. Z pomocą nauczyciela rozpoznaje w wypowiedziach części mowy: rzeczownik, czasownik, przymiotnik, przysłówki, przyimek, spójnik – określa ich

podstawowe funkcje w tekście. W najprostszych przykładach rozpoznaje formy liczby, rodzaju gramatycznego rzeczownika i przymiotnika, próbuje stopniować regularnie przymiotniki i przysłówki. Zna nazwy przypadków i pytań o nie. W prostych przykładach rozpoznaje formy liczby, osoby, czasu czasownika. W dyktandach, pracach pisemnych popełnia błędy o znacznym nasileniu), stara się stosować podstawowe z poznanych zasad pisowni (ó-u, rz – ż, ch-h, pisownia nie z poznanymi częściami mowy, ą, ę, -om, -on, -en, -em, pisownia dużą i małą literą nazw własnych) w często spotykanych przykładach.

Tworzenie wypowiedzi:

Popelnia liczne błędy w poprawnym użyciu znaków interpunkcyjnych: kropki, znaku wykrzyknika, znaku zapytania, przecinka, dwukropka, wielokropka, myślnika, cudzysłowu, ale zna niektóre z zasad ich stosowania. Tworzy pracę zgodną z tematem, popełnia jednak błędy w zakresie kompozycji i układu graficznego właściwy dla danej formy gatunkowej (pojawiające się liczne błędy kompozycyjne, językowe, interpunkcyjne nie przekreślają wysiłku, który włożył w stworzenie wypowiedzi). Zna rolę akapitów w tworzeniu całości myślowej wypowiedzi, ale nie stosuje tej wiedzy w praktyce. Tworzy wypowiedzi w następujących formach gatunkowych: list, życzenia, opis postaci, przedmiotu, notatka, plan odtwórczy tekstu., jednak popełnia liczne błędy w zakresie wyczerpującego ujęcia treści, kompozycji, języka, ortografii, interpunkcji. Zna różne formy zapisywania informacji. Z pomocą nauczyciela recytuje teksty z pamięci.

UWAGI KOŃCOWE: W przypadku ucznia z opinią poradni zastosowane zostanie indywidualne podejście do ucznia oraz wyznaczenie mniejszych partii materiału do nauki.